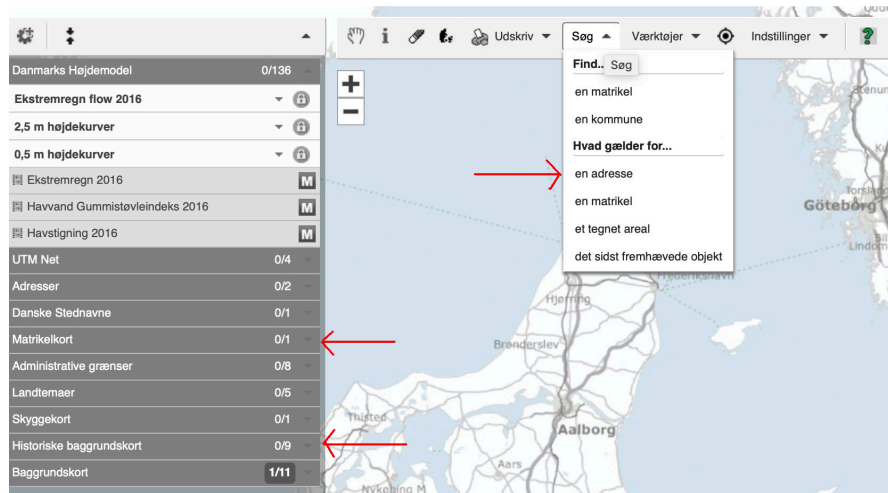

Opmåling af haven

Til opmålingen af haven, er en beliggenhedsplan eller et matrikelkort velegnet. Det kan skaffes via sdfekort.dk (søg på adresse og marker matrikelkort ude til venstre i menuen). Her er nord opad og målskala ses nederst til højre på skærmen (du kan zoome ind). Her kan du også se historiske luftfotos.

Tag et skærmbillede (husk at få målestokken med) og print ud, eller arbejd videre med det på computeren. Du kan også bruge "Værktøjer" til at angive afstande.

Opmålingen til haveplanen skal helst være i målestoksforholdet 1:100, dvs. en længde på et skel på 32,50 m tegnes som 32,5 cm på opmålingen. Hvis der er tale om en meget stor have kan målestoksforholdet være 1:200, dvs. et skel på 35,50 m tegnes som 17,75 cm. Det er en fordel, hvis hele haven kan være på et stykke A3-papir (to A4 sat sammen). Ellers kan du fx dele haven op i mindre områder i 1:100 og en samlet oversigt i 1:500, hvis det er en stor landbohave.

Er grunden ikke plan, men med vigtige terrænforskelle, der kan udnyttes i planlægningen af den fremtidige have, skal de vigtigste koter, højdeforskellene, anføres på opmålingen, f.eks. overkanten og bunden af en skrånning.

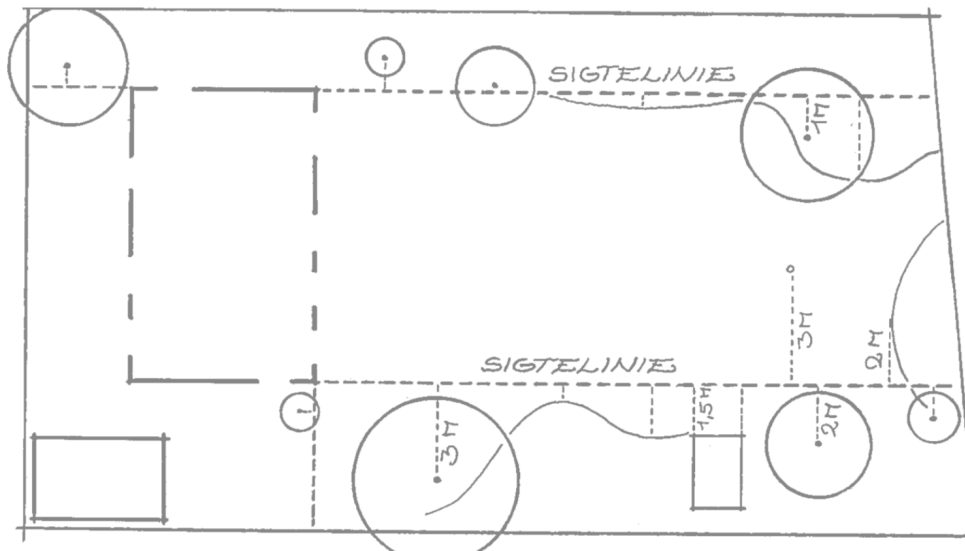
Når du har tegnet husets plan og de omgivende skellinjer på en plan i 1:100, er du godt på vej og kan begynde på selv opmålingen i haven. Husk lige at markere døre og vinduer i stueplan, for de spiller en afgørende rolle i haveplanen. Det er en fordel at lave optegningen på ternet papir for at holde vinkler og afstande korrekte. Lav et par kopier til opmålingen i haven og gem et eksemplar til den endelige optegning.

Du kan evt. tegne i et computerprogram, men husk så at tilføje en målestok, der følger med i skala, hvis planen printes ud eller forstørres.

Det er en god idé lige at kontrollere afstandene fra hushjørnerne til skel. Hvis planen er forstørret op flere gange på kopimaskinen eller tegnet på baggrund af et luftfoto, kan målene afvige en del fra virkeligheden.

Mål op med udgangspunkt i huset

Huset er havens faste holdepunkt. Når du skal placere de forskellige ting på opmålingen, er det en stor hjælp at trække en eller flere sigtelinjer, som flugter med husets sider. Tegn sigtelinjerne ind på planen og marker dem med et målebånd i haven.

Ud af sigtelinjen måles afstanden til den ting, du vil have med på planen. Står denne ikke netop på linjen, måles afstanden vinkelret fra linjen og hen til emnet. Marker afstandene på kortet mens du arbejder

Flisegange, terrasser og andre kantede ting nær huset måles lettest ind i forhold til facader og gavle. På opmålingspapiret tegnes sigtelinjen ind og de fundne mål afsættes med en lineal, så 1 cm på tegningen svarer til 1 m i virkeligheden (ved målestoksforholdet 1:100).

Husk også de faste ting som carport, terrasser, udhuse, flisegange, drivhus, havebassin, flagstang, brønddæksler og lignende, der skal bevares i den nye have.

Hvis der er vigtige terrænforskelle, er det godt at markere dem. Enten som skraveringer eller endnu bedre med højdeforskelle på opmålingen, fx overkanten og bunden af en skråning. Brug et retskede (eller bræt) og et vaterpas til at måle højdeforskellen.

Større planter, typisk træer og store buske, markeres på opmålingen. Blomsterbede, busketter og andre sammenhængende plantninger afsættes med en linje, der viser deres omfang.

Tegn til sidst en pil, der angiver nord.

Eksempel på opmåling

